

Брюксел, 6 юни 2025 г.
(OR. en)

9951/25
ADD 1

ENV 479
CLIMA 196
AGRI 255
FORETS 37
ENER 220
TRANS 230
IND 175
SAN 307

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 6 юни 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: C(2025) 3580 annex

Относно: ПРИЛОЖЕНИЕ към Препоръка на Комисията относно ръководните
принципи за поставяне на водната ефективност на първо място

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2025) 3580 annex.

Приложение: C(2025) 3580 annex

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

Препоръка на Комисията относно ръководните принципи за поставяне на водната ефективност на първо място

Ключови практики за ефективно прилагане на ръководните принципи за поставяне на водната ефективност на първо място

(1) По-добър контрол на ресурса

Поддържане на точни и актуални водни баланси въз основа на наличните насоки¹ и вземане предвид на тези водни баланси в решенията за планиране, засягащи потреблението на вода и мерките за пестене на вода. За тази цел следва да се обмислят следните действия:

- (1) Установяване и непрекъснато наблюдение на водовземането, загубите и обратното постъпване във всички водни обекти във всеки речен басейн и насърчаване на цифровото измерване на водовземането и заустванията. Водоснабдителните предприятия следва често да оповестяват публично документите и данните за промените във водния баланс и качеството на водата.
- (2) В сектора на общественото водоснабдяване следва да се гарантира, че потреблението на вода се измерва индивидуално за всяка сграда, а в случай на многофамилни жилищни сгради — за всеки отделен апартамент. Използването на интелигентни измервателни уреди следва да се насърчава там, където докладването на данни в реално време е необходимо за допълнително повишаване на ефективността, което да направи инвестицията пълноценна.
- (3) Установяване на екологичните оттоци² за повърхностните водни обекти, като се вземат предвид и нуждите на подземните водни обекти, във всички речни басейни, за да се установи максималното количество за устойчиво водовземане, което е задължително условие за рационалното и ефективното използване на водите. Максималното количество за устойчиво водовземане следва също така да отчита нуждите на непотребяващите ползватели и изискванията в съответното законодателство. Участие в трансгранична координация за установяване на екологичните оттоци на реките, които пресичат границите, за да се избегнат конфликти, които биха могли да подкопаят ефективния подход към потреблението на вода. Гарантиране на ефективното прилагане на екологичните оттоци чрез систематичното им вземане предвид в условията за разрешителните за водовземане.
- (4) Адекватно оценяване, въз основа на наличните насоки³, на постъпването на солени води и други интрузии, както и на нуждите от вода на зависимите сухоземни и съответните водни екосистеми, свързани с подземните водни

¹ Вж. Общата стратегия за прилагане (CIS) съгласно Документ с насоки № 34 относно водните баланси към Рамковата директива за водите, достъпен [ТУК](#).

² Вж. Документ с насоки № 31 на CIS относно екологичните оттоци, достъпен [ТУК](#).

³ Вж. Документ с насоки № 18 на CIS относно състоянието на подземните води и оценката на тенденциите, достъпен [ТУК](#).

обекти. Отговорно прилагане посредством цялостна оценка на риска на техники за контролирано подхранване на водоносния хоризонт⁴.

- (5) Гарантиране, че в разрешителните за водовземане за повърхностни и подземни води се вземат предвид прогнозите за изменението на климата, които отчитат неопределеността в предвижданията за бъдещите промени във водния баланс и разрешителните редовно се съгласуват, за да се избегне прекомерното водовземане⁵. Гарантиране, че системата за издаване на разрешителни за водовземане е достатъчно гъвкава, като се вземат предвид и значителните сезонни колебания, когато е целесъобразно. Избягване на неоправдано дълги срокове за издаване на разрешителни, за да се даде възможност за гъвкаво адаптиране с оглед на промени във водния баланс. Прилагане на подходящо ценообразуване на водата, за да се гарантира ефективното ѝ използване. Приемане на достатъчно възпиращи санкции за незаконно, нерегистрирано или неразрешено водовземане и заустване.
- (6) Гарантиране, че плановете за управление на речните басейни включват „водни баланси“ и количествено определяне на потреблението на вода по социално-икономически дейности, за да се улесни планирането на мерки за ефективност въз основа на оценки за оставащия потенциал за икономии на вода. Интегриране на аспектите, свързани с управлението на риска от суши, в плановете за управление на речните басейни и подготовка за риска от продължителна суша.
- (7) Гарантиране, че повишената водна ефективност води до издръжливост посредством по-ниско потребление на вода. За тази цел:
- прилагане на принципа за възстановяване на разходите за водни услуги, така че всички потребители на вода и сектори на потребление на вода да осигуряват адекватен принос към разходите за водни услуги;
 - гарантиране, че политиките за ценообразуване на водата предоставят подходящи стимули за по-ефективно използване на водните ресурси въз основа на икономическия анализ, изискван съгласно приложение III към Директива 2000/60/ЕО⁶;
 - по-добро и по-широко използване на принципите „замърсителят плаща“ и „на предпазните мерки“, като се премахнат вредните субсидии за околната среда и се гарантират достъпни, справедливи и честни механизми за ценообразуване за всички потребители на вода.

При гореспоменатите дейности, държавите членки могат да вземат предвид социалните, екологичните и икономическите последици от възстановяването на разходите, както и географските и климатични условия на засегнатата област или области.

Гарантиране на пълна прозрачност на политиките за ценообразуване на водата, по-специално по отношение на равнището на тарифите, използването на средствата и мерките, предприети за опазване на водните ресурси. Като добра

⁴ Вж. Документ с насоки № 39 на CIS относно контролираното подхранване на водоносния хоризонт, достъпен [ТУК](#).

⁵ Вж. Документ с насоки № 24 на CIS относно управлението на речните басейни в условия на изменение на климата, достъпен [ТУК](#).

⁶ Документ с насоки № 1 на CIS относно икономиката и околната среда, достъпен [ТУК](#).

практика това следва да се прилага и в други сектори извън питейната вода и пречистването на градските отпадъчни води.

(2) Ефективност на преноса

Подобряване на управлението на течовете на вода като съществена част от оперативното управление на водоснабдителните системи и даване на приоритет на инвестициите за бързо справяне с течовете, като се постави акцент върху най-нуждаещите се области от водоснабдяване и се използват всички налични възможности и инструменти на Съюза за финансиране.

(3) Ефективност на съхранението

- а) Приоритизиране на мерките за естествено задържане на вода⁷ в почвата, горите, подземните води и влажните зони, които намаляват изпаряването, в сравнение със съхранението на вода над земята в изкуствени резервоари.
- б) Редовна поддръжка на изкуствените резервоари, включително чрез обособяване на средства за периодично отстраняване на седименти и предотвратяване на течове.
- в) Оптимизиране на управлението на градските води чрез „събиране на дъждовна вода“ и други форми на естествено задържане на вода и ускоряване на въвеждането на мерки за предотвратяване на преливането на дъждовни води⁸.

(4) Ефективност на използване

- а) Насърчаване на приемането на най-добрите налични технологии, практики и услуги, за да се гарантира ефективно използване на водата във всички сектори, включително чрез насърчаване на кръговостта.
- б) Насърчаване на повторното използване на отпадъчните води извън напояването, включително и в промишлеността, енергетиката и сектора на общественото водоснабдяване, като същевременно се предотвратяват рисковете за човешкото здраве и се отчита въздействието върху околната среда на намалените обратни потоци в даден речен басейн.

(5) Добро управление

- а) Разработване на схеми за разпределяне на водата, които са прозрачни и имат приобщаващ механизъм за управление, за да се гарантира предвидимост за съответните ползватели на вода, включително непотребяващите, като същевременно се насърчават устойчивостта, справедливостта и зачитането на правата на човека. При разработването на механизми за разпределение на водата следва да се вземе предвид потенциалът за пестене на вода на секторите и регионите.

⁷ Вж. например „Ръководство в подкрепа на подбора, разработването и прилагането в Европа на мерки за естествено задържане на водата. Обхващане на многобройните ползи от природосъобразните решения“, достъпно [ТУК](#); и технически доклад 82 на CIS „Мерки за естествено задържане на водите“, достъпен [ТУК](#); и „Природосъобразни решения за управление на водите в селското стопанство“ на Съвместния изследователски център, на разположение [ТУК](#).

⁸ В съответствие с член 5 от Директива (ЕС) 2024/3019.

- б) Разработване или поддържане на специфични социални политики, които са от полза за ползвателите на вода с ниски доходи и/или уязвимите/маргинализираните хора, за да се гарантира достъп до вода и канализация за всички, както се изисква от Директива 2020/2184 и Директива (ЕС) 2024/3019.

(6) Обучение и повишаване на осведомеността

- а) Повишаване на уменията и обучение на органите за управление на водите, както и на органите, отговарящи за секторите, използващи вода, за да им се помогне да прилагат принципа за поставяне на водната ефективност на първо място с цел насърчаване на пониското потребление на вода.
- б) Подкрепа за научните изследвания и иновациите, подобряване на уменията и повишаване на знанията за всички аспекти на ефективното управление на водите в секторите, използващи вода. Повишаване на осведомеността на потребителите относно значението на пестенето на вода, като същевременно им се даде възможност да действат по-устойчиво с оглед на местните условия. Това също така включва осигуряване на прозрачност за потребителите и гражданите относно потреблението на вода и управлението на водите в съответствие с член 17 от Директива 2020/2184 и член 24 от Директива (ЕС) 2024/3019.
- в) Насърчаване на по-добра информация за потребителите и повишаване на осведомеността относно водния отпечатък на потребителските продукти и услуги, като се използват инструменти като екомаркировката на ЕС, цифровия продукт паспорт съгласно Регламент (ЕС) 2024/1781 на Европейския парламент и на Съвета⁹.

(7) Международно измерение

- а) Вземане предвид, когато е уместно, на принципите и целите на настоящата препоръка при разработването на техническа и финансова подкрепа за държавите партньори.
- б) Засилване на ангажираността с финансови институции като Европейската инвестиционна банка, Европейската банка за възстановяване и развитие и Световната банка, както и с частния сектор за привличане на дългосрочни инвестиции в инициативи за водна ефективност в съответствие с целите на стратегията на ЕС за Global Gateway¹⁰.
- в) Споделяне на най-добри практики чрез прилагане на принципите и целите на настоящата препоръка и застъпничество за устойчивост на водните ресурси и за водна ефективност в международното сътрудничество.

⁹ Регламент (ЕС) 2024/1781 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране за устойчиви продукти, за изменение на Директива (ЕС) 2020/1828 и Регламент (ЕС) 2023/1542 и за отмяна на Директива 2009/125/ЕО (ОВ L, 2024/1781, 28.6.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

¹⁰ Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка, „Global Gateway“, JOIN (2021) 30 final.